

Ковтун О. В.,

доктор педагогічних наук, професор кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету

ВІДТВОРЕННЯ НАУКОВО-ФАНТАСТИЧНОГО ДИСКУРСУ А. АЗІМОВА В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Анотація. Стаття присвячена визначенню особливостей відтворення науково-фантастичного дискурсу А. Азімова в українському перекладі. З'ясовано, що для науково-фантастичного дискурсу А. Азімова характерне застосування термінів, авторських неологізмів, різноманітних стилістичних засобів, зокрема ономатопеї, паралелізму, апосіопези, градації, антитези, повторення, відокремлення і т. ін. При їх відтворенні українською добивають застосування відповідних стилістичних фігур, а також використовують комплекс перекладацьких трансформацій (транскодування, конкретизація, калькування, описовий переклад, контекстуальна заміна, синтаксична компресія, синтаксична декомпресія, синтаксичне уподібнення).

Ключові слова: відтворення, переклад, науково-фантастичний дискурс, стилістичні фігури, перекладацькі трансформації.

Постановка проблеми. Художній переклад є важливим вивром міжлітературної і міжкультурної взаємодії. Перекладна література суттєво доповнює міжкультурний літературний процес, розширяє його тематичні, жанрово-змістові й естетичні межі. Художній переклад відбиває ті тенденції й закономірності, що характерні для світового літературного процесу. На думку літературознавців, ХХ століття можна схарактеризувати як століття наукової фантастики. Саме в цей період відбулося перетворення «бридкого каченяти» в респектабельний і впевнений у собі жанр (В. Гладков). Початок ХХ століття ознаменований розквітом наукової фантастики (твори Г. Веллса, Е. Жулавського, Ж. Роні-старшого), яка намагалася «передбачити» розвиток науки і техніки, освоєння космосу. Події у книгах наукової фантастики цього періоду часто відбуваються в майбутньому, а їх герой мають справу з новітніми відкриттями, винаходами, незвідними явищами. У середині ХХ століття традиційна наукова фантастика «виродилася» в розважальний жанр «космічна опера». Нове покоління авторів наукової фантастики поступово розчаровується в передбаченні прогресу, все частіше з'являються антиутопії-попередження, соціальна сатира. Психологічні і соціальні драми лежать в основі фантастики письменників останньої чверті ХХ століття (твори Р. Бредбері, Ф. Герберта, Ф. Діка, Р. Хайнлайна). Особливе місце в науково-фантастичній літературі цього періоду належить А. Азімову, у творчому доробку якого виявляється просвітницький дух прихильника розуму і знання, глибоко заклопотаного майбутнім людства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманітні аспекти феномена «науково-фантастичний дискурс» не раз ставали об'єктом наукового аналізу. Дослідження

наукової фантастики як літературного жанру і філософського феномена було предметом уваги К. Андреєва, В. Кузнецова, Є. Неєлова, О. Осипова, Т. Тимошенко, Ц. Тодорова, В. Чумакова. Лінгвістичні особливості науково-фантастичних творів вивчали К. Белоусова (оказіональні слова в сучасній науковій фантастиці), Н. Булаєва (категорія часу у творах наукової фантастики), С. Ковтун (художні світи фантастики). Творчий доробок А. Азімова був предметом уваги С. Іняшкіна, В. Максимчука, Е. Холла та ін. Комплексний літературознавчий аналіз науково-фантастичного дискурсу А. Азімова запропоновано в дисертаційному дослідженні українського науковця Т. Виродової (2003). Водночас поза увагою вітчизняних науковців залишилися проблеми відтворення стилю, образності й лінгвістичного наповнення творів відомого американського фантаста. Зазначене зумовило формулування мети статті, яка полягає в аналізі особливостей відтворення науково-фантастичного дискурсу А. Азімова українською мовою. Матеріалом дослідження слугував цикл оповідань А. Азімова «I, Robot» [1] та його переклад українською мовою, здійснений Д. Грицюком [2].

Виклад основного матеріалу. Жанр наукової фантастики характеризується особливою образністю та виразністю, поетичністю, естетикою мовлення. Науково-фантастичний дискурс, як і будь-який дискурс (тобто, «текст, занурений у життя»), існує в безлічі форм, що перебувають у постійній взаємодії між собою та іншими видами дискурсу. Концепт у цьому дискурсі існує як багатогранна структура динамічного характеру, а художня модель простору втілює в собі авторську модель сприйняття світу. За Ц. Тодоровим, з одного боку, фантастичний світ зумовлений жанром, а з іншого – може нести індивідуально-авторські характеристики [3]. Фантастична картина художнього світу формується різноманітними домінантами ірреального, а конкретний науково-фантастичний дискурс утворюється завдяки взаємоз'язку закономірностей: жанрових особливостей тексту та індивідуальних особливостей мовлення автора.

Результати досліджень науковців (С. Іняшкін [4], Ц. Тодоров [3], Н. Фейркліф [5], І. Штерн [6] та ін.) вказують на те, що науково-фантастичному дискурсу притаманні такі риси та особливості: установка часу в майбутньому, в альтернативному всесвіті або в історичному минулому; просторовий контекст, сцени в космічному просторі, в інших світах, або на поверхні Землі, інші всесвіти чи паралельні реальності; символи, які включають у себе інопланетян, мутантів, андроїдів чи людиноподібних роботів; футурістичні технології, такі як телепортация машин, комп'ютерів чи гумано-

їдів; наукові принципи, які є новими або які суперечать прийнятним законам природи (подорожі в часі, кротові нори, надсвітлова швидкість); нові чи різні політичні й соціальні системи (антиутопія, постдефіцит, постапокаліпсис); паанормальні здібності, такі як контроль розуму, телепатія, телекінез, телепортация тощо.

Класик науково-фантастичної літератури, американський письменник А. Азімов посідає чільне місце в сучасному літературно-художньому процесі. Науково-фантастичному дискурсу письменника властива більшість виокремлених вище рис, проте стиль фантаста характеризується низкою прикметних ознак. Системно-цілісний аналіз його творчості засвідчує, що А. Азімов створив специфічний дискурс, відбитий як у творах малої форми, так і в романах.

Усім оповіданням письменника, незважаючи на їх тематичне розмаїття, притаманна дискурсивна єдність. Це діалогізована форма (діалогічне домінанс над описовим), майже повна відсутність опису пейзажів, інтер'єрів, побутових деталей (письменник надає перевагу опису портретно-психологічних деталей, об'єктів і явищ фантастичного світу). Превалює динамічне розгортання подій, про що свідчить характер зачинів творів, які відразу вводять читача в сутність конфлікту. Вирішальну роль у художньо-смисловій структурі твору відіграє сюжет: саме він групуює певним чином події, скріплює їх воєдино, сприяє віддзеркаленню персонажів, відтворюючи пов'язані з подіями (подією) внутрішні протиріччя, тобто, художній конфлікт, що у свою чергу додає оповіданню більш-менш яскраво вираженого драматизму. Створюваному письменником науково-фантастичному дискурсу властиве широке використання вигаданих реалій і неологізмів, за допомогою яких досягається вірогідність фантастичного світу; застосування спеціальної лексики, що пов'язана з освоєнням космосу, космічними польотами, екстраполяцією в майбутнє, науковими відкриттями. Значне місце посідають афоризми, дотепні слова, іронічні зауваження, комічні портрети-характеристики, комічні ситуації, мовні відхилення. Для великих оповідальних форм характерним є членування тексту на невеликі поіменовані глави, назви яких підtrzymують динаміку сюжету і стимулюють інтерес читача.

Специфічна риса великих оповідальних форм полягає у створенні автором художнього новотвору – макросюжету, який поєднує одинадцять сюжетів двох романних серій, події яких замикають своєрідну кільцеву структуру в точці відправлення сюжету. Прикметною є позиція оповідача (наратора) у структурі художнього дискурсу, де вона має ледве не ключову роль. Саме вона забезпечує ту позицію, що формує ідейно-смисловий, емоційний, психологічний та інші рівні художнього тексту [7].

Перед перекладачами творів А. Азімова постає складне завдання відтворення науково-фантастичного дискурсу письменника українською мовою. Спостереження за фактичним матеріалом дослідження засвідчили, що для досягнення адекватності відтворення авторського дискурсу перекладачі вдаються до низки перекладацьких трансформацій, а також добивають застосування стилістичних фігур. Зупинимося на аналізі відтворення в українському перекладі тих чи тих мовно-

стилістичних особливостей науково-фантастичного дискурсу А. Азімова.

У мові наукової фантастики вживання термінологічних слів і словосполучень є поширеним явищем. Це пов'язано з тим, що тут йдеться про найновіші досягнення людства в галузі науки і техніки, зокрема роботехніки, що є головною темою циклу оповідань А. Азімова «Я, Робот». Для опису новітніх технологій і процесів, які будуть використовуватися в майбутньому, автор вводить у текст значну кількість термінів із галузей комп'ютерної техніки, машинобудування, радіоелектроніки, фізики та хімії. Здебільшого ці терміни виконують дефінітивно-номінативну функцію, тобто, називають певні предмети, процеси, деталі обладнання та вживаються в прямому значенні, наприклад:

- 1) *It was a large, clumsy unbeautiful robot, smelling of machine-oil and destined for the projected mines on Mercury*. – «То був великий, незграбний і потворний робот, від якого тхнуло мастилом; призначався він для копалень на Меркурії, що тоді проектувалися».
- 2) *Solar radiation out here in the ultraviolet light and below is poison*. – «Сонячна радіація в ультрафіолеті і нижче – це теж загибель».
- 3) *The huge generators were in motion and from the L-tubes came the lowpitched whir that pervaded the entire station*. – «Величезні генератори працювали, а вакуумні трубки дециметрового передавача наповнювали станцію низьким гудінням».

Приклади свідчать, що у відтворенні термінологічних слів українською мовою перекладач здебільшого використовує *варіантні відповідники*, які влучно та адекватно передають сутність повідомлення (перший і другий приклади). У третьому прикладі продемонстровано переклад складного терміна способом *експлікації*.

В окремих випадках спостерігаємо застосування при перекладі термінів трансформації *контекстуальної заміни*. Такі випадки є поодинокими оскільки термін передусім містить у собі точну інформацію, яку необхідно донести до читача без викривлень, розглянемо приклади:

- 1) *I'll coagulate your brains with alternating current*. – «Я випечу ваш мозок електричним струмом!».
- 2) *Not when that half-ton has to be a mass of condensers, circuits, relays, and vacuum cells that can handle practically any psychological reaction known to humans*. – «Аж ніяк, коли ці півтонні містять у собі масу конденсаторів, дротів, реле та вакуумних чарунок, здатних передати практично будь-яку відому людині психологічну реакцію».

У жанрі наукової фантастики часто використовується лексика вузького стилістичного призначення, до якої належать *неологізми*. Авторські термінологічні неологізми є прикметною ознакою творів А. Азімова, де вони виконують як номінативну, так і стилістичну функцію. Нові лексичні одиниці є здебільшого семантичними новотворами, коли наявні в мові слова набувають нового значення самостійно або в словосполученні з іншим словом, наприклад:

- 1) *She learned to calculate the parameters necessary to fix the possible variables within the «positronic brain*. – «Сьюзен Келвін навчилася розраховувати параметри, необхідні для того, щоб фіксувати можливі змінні величини в «позитронному мозку».
- 2) *They want the Hyperatomic Drive and the etheric physicists*

want robots that won't interfere with them. – «Він хоче мати гіператомний двигун, а фізикам для цього потрібні роботи, які б не заважали працювати».

Як бачимо, при відтворенні семантичних новотворів українською мовою перекладач застосовує комплекс перекладацьких трансформацій, зокрема в першому прикладі спостерігаємо комплексне застосування трансформацій транскодування та калькування, а в другому – транскодування та конкретизації.

Серед неологізмів у тексті оповідань «Я, Робот» трапляються також лексичні інновації, утворені шляхом словоскладання та афіксації, наприклад:

1) *«Even the new insosuits aren't good for more than twenty minutes in direct sunlight*

– «Навіть у нових скафандрах нам більше двадцяти хвилин на такому сонці не витримати». 2) *«I'm going to install a visiplate right over my desk*

– «Я встановлю екран прямо над столом». 3) *«But visorphone was pretty close to it*

– Але візіфон майже замінював таку зустріч».

Аналізуючи приклади, доходимо до висновку, що при відтворенні лексичних інновацій застосовано метод семантичного уподібнення (перший і другий приклади), а також перекладацьку трансформацію транскодування (третій приклад).

Характерною рисою науково-фантастичного дискурсу А. Азімова є використання різноманітних стилістичних засобів, зокрема ономатопеї, тобто, імітації засобами мови різних позамовних звукових явищ, наприклад:

1) *«Gloria equipped the 'coaster with a motor that went "Br-r-r" and then with weapons that went "Powie" and "Sh-sh-shshsh"*

– «Глорія наділила літак мотором: «Д-р-р-р...», а тоді збросю: «Ту! Тутуму!». 2) *«Hrrph, was the skeptical response, I hope so*

– «Гм... – невпевнено кахикнув чоловік. – Будемо сподіватися».

Як бачимо з прикладів, перекладач намагається зберегти семантичну та стилістичну структуру оригіналу, дотримуючись одночасно норм сучасної української мови.

На синтактичному рівні відтворення науково-фантастичного дискурсу А. Азімова характеризується широким застосуванням прийому синтаксичного уподоблення. Його використання сприяє досягненню структурної синтаксичної цілісності перекладу щодо оригіналу. Продемонструємо на прикладах:

1) *«Mrs. Weston waited patiently for two minutes, then impatiently for two more, and finally broke the silence*

– «Місіс Вестон терпляче почекала дві хвилини, тоді, вже з нетерпінням, ще дві й нарешті порушила тишу». 2) *«Susan Calvin shrugged her shoulders*

– «Сьюзен Келвін стенула плечима». 3) *«The little, gleaming dots are huge masses of energy-filled matter*

– «Маленькі яскраві цятки – то величезні маси наповненої енергією матерії».

Водночас спостерігаємо і значну кількість різноманітних перекладацьких синтаксичних трансформацій, які дещо вирізняють синтаксичну структуру тексту-перекладу від тексту-оригіналу.

Так, в перекладі досить широко застосовуються прийоми синтаксичної компресії, наприклад:

1) *«Donovan's muttered curses rose into intelligibility as he sprang to his feet, rusty eyebrows drawn low*

–

«Донован зірвався з місця, насупивши руді брови». 2) *«The books? I've read them – all of them! They're most ingenious*

– «Книги? Я їх усі перечитав. Цікаво».

Використання зазначеного прийому зумовлюється необхідністю утилізації повторюваної та незначаючої для сприйняття інформації, заміни складних синтаксичних конструкцій більш лаконічними і простими задля дотримання норм і правил сучасної української мови. Зменшення обсягу речень сприяє досягненню виразності повідомлення, розвитку його динамічності.

Поряд із синтаксичною компресією спостерігаємо широке застосування в перекладі прийому синтаксичної декомпресії, наприклад:

1) *«This is only an energy relay. You're only – Aw, nuts!*

– «Це всього-на-всього станція для передачі енергії, а ти лише... Ну, як ще тобі пояснити!». 2) *«He turned and stalked out of the room*

– «Він повернувся і з почуттям власної гідності закрокував до виходу».

Застосування прийому декомпресії зумовлене необхідністю відтворення змістової та естетичної функцій тексту-оригіналу в перекладі.

У відтворенні науково-фантастичного дискурсу А. Азімова необхідно враховувати діалогізований стиль викладу і активне використання автором різноманітних стилістико-синтаксичних засобів, з-поміж яких: *аносіонеза* (замовчування), *повторення*, *антитеза* та *паралелізм*.

Прийом *паралелізму*, тобто, однакової синтаксичної побудови сусідніх речень чи відрізків мовлення, реалізується в науково-фантастичному дискурсі А. Азімова і як *анафора* (повторення одних і тих самих елементів на початку кожного паралельного ряду), і як *епіфора* (повторення останніх елементів у кінці кожного ряду). Повторення елементів речень уможливлює передачу полемічної пристрасності, афективного стану, емфатичної піднесеності повідомлення. Розглянемо приклади:

1) *«Suppose we have militarism. Suppose he's fashioning himself an army. Suppose – he's training them in military maneuvers. Suppose*

– «**А що, коли це мілітаризм?** **А що, коли він формує свою армію?** **А що, коли він мушичує їх, як на військових маневрах?** **А що, коли...**» 2) *«The only thing that could save them was selenium. The only thing that could get the selenium was Speedy*

– «Врятувати їх міг тільки селен. А його міг дістати лише Спіді». 3) *«Robot DV-5 multiplied five-place figures to the heartless ticking of a stop watch. He recited the prime numbers between a thousand and ten thousand. He extracted cube roots and integrated functions of varying complexity. He went through mechanical reactions in order of increasing difficulty*

– «Робот ДВ5 перемножував п'ятизначні цифри під безжалісне цокання секундоміра. **Називав** прості числа від тисячі до десяти тисяч, добував кубічні корені та інтегрував функції різних ступенів складності. **Пройшов** перевірку механічних реакцій з поступовим ускладненням завдань».

У першому прикладі спостерігаємо повноцінне відтворення анафори тексту оригіналу в тексті перекладу, ще дозволяє зберегти експресивність і логічну зв'язність дискурсу автора. Другий приклад демон-

струє, що анафора в перекладі не збережена, чим дещо знижено стилістичну виразність тексту. У третьому прикладі в оригіналі застосовано стилістичний прийом анафори зі словом *he*. У перекладі анафора не збережена, проте зв'язність і динамічність оригіналу відтворюється завдяки односкладним реченням із присудками *називав, добував, пройшов*.

Непоодинокими в науково-фантастичному дискурсі А. Азімова є приклади застосування такої стилістичної фігури, як *anocionеза*, наприклад:

- 1) «Look at him! His name is Lightning and he can». – «Поглянь на нього! Його звуть Бліскавкою, і він уміє...»
- 2) «Donovan growled angrily, "He remembers. I tell you there is something very sinister». – «Він пам'ятає, – сердито буркнув Донован. – Я тобі кажу, що це дуже кепсько...»
- 3) «I was watching them through the visiplate, wasn't I? And we've got two days». – «Я ж стежив за ними по монітору. А в нас всього два дні...».

Застосування стилістичної фігури замовчування в науково-фантастичному дискурсі пов'язане з діалогізованим стилем, що характерний для оповідань А. Азімова. За допомогою цієї фігури автору вдається передати емоційний стан персонажів, їх небажання чи неспроможність закінчити думку та фразу. В українському перекладі зазначений стилістичний засіб відтворюється за допомогою графічного засобу (трикрапки).

Інколи А. Азімов вдається до застосування *антитези*, зіставляючи протилежні думки чи образи для посилення враження, наприклад:

«*You may. To you, a robot is a robot. Gears and metal; electricity and positrons. Mind and iron! Human-made! If necessary, human-destroyed!*» – «Можете. Для вас робот – я робот. Механізми й метал, електрика й по-зитрон... Розум і залишо! Витвір людини, який у разі потреби вона може й знищити!»

Як бачимо, в перекладі антитеза відтворена частково на рівні фрази (*Mind and iron!*). Друга антитеза (*Human-made! Human-destroyed!*) передана описовим способом, стилістична виразність перекладного тексту у цьому випадку дещо знижується.

У циклі оповідань «Я, Робот» А. Азімов вдається до використання стилістичної фігури *повторення*, у такий спосіб акцентується увага читача на певних відрізках дискурсу та надається більша виразність тексту. В перекладі зазначена фігура повністю зберігається. Розглянемо такі приклади:

1) «*I can beat him any day. I can beat him any day*». – «Я пережену його! Я пережену його!». 2) «*All right. All right. I can see through a porthole, too*». – «Ясно, ясно. Я теж дещо тямлю». 3) «*Not a thing. Not a thing. Everything was perfect. Smooth and perfect as the luminiferous ether*». – «Не помітив. Не помітив. Усе було бездоганно. Просто ідеально, як люмінофорний ефір».

Спостерігаємо застосування в науково-фантастичному дискурсі тексту-оригіналу використання на лексико-сintаксичному рівні такої фігури, як *відокремлення*. Цей стилістичний прийом реалізується у вигляді частого застосуванням засобів пунктуації (крапки, коми, знака оклику тощо) з метою фокусування уваги

читача та створення виразності й динаміки тексту. У перекладі цей прийом здебільшого зберігається. Розглянемо такі приклади:

- 1) «*Golly. Donovan sat up straight, then subsided. "No, no. Not enough. It's too broad. It doesn't cut tie possibilities much*». – «Чудово! – Донован скочив на рівні ноги, тоді знову опустився в крісло. – Хоча ні. Недостатньо. Надто широка амплітуда пошукув. Це не набагато звужує можливі напрямки наших дій».
- 2) «*Not so good. It's a new one. I think I can make it out from what I saw in the visiplate, though*». – «Не дуже, він новий. Однак думаю, що зорієнтується по тому, що бачив на екрані».

Прийом *градації*, тобто, така побудова частин висловлювання, за якої кожна наступна частина містить у собі посилене смислове або емоційно-експресивне значення, також характерний для науково-фантастичного дискурсу А. Азімова, наприклад:

«*Deep, dark, dank, dismal silence!*» – «Запала глибока, похмура, гнітюча мовчанка».

Висновки. Для науково-фантастичного дискурсу А. Азімова характерне застосування термінів, авторських неологізмів, різноманітних стилістичних засобів, зокрема ономатопеї, паралелізму, апосіопези, градації, антitezи, повторення, відокремлення і т. ін. Для відтворення дискурсивної парадигми А. Азімова на лексичному рівні в україномовному перекладі використовується комплекс перекладацьких трансформацій, як-от: транскодування, калькування, конкретизація, експлікація, контекстуальна заміна, семантичне уподібнення та ін. При відтворенні науково-фантастичного дискурсу письменника на синтаксичному рівні здебільшого збережено стилістичні фігури тексту-оригіналу, при цьому відзначається застосування перекладацьких трансформацій (синтаксичної компресії, декомпресії, синтаксичного уподібнення), особливо в тих випадках, коли відтворення стилістичних фігур в українському перекладі не є можливим з огляду на норми та правила української мови. Перспективу дослідження вбачаємо в аналізі відтворення рис науково-фантастичного дискурсу А. Азімова на графічному рівні.

Література:

1. Asimov I. I., Robot / I. Asimov. – Reprinted in the UK by Voyager, 2001. – 256 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-reading.link/book.php?book=79444>.
2. Азімов А. Я, робот: науково-фантастичні оповідання; пер. з англ. Д. Грицюка / А. Азімов. – К. : Веселка, 1987. – 271 с.
3. Тодоров Ц. Введение в фантастическую литературу / Ц. Тодоров. – М. : Дом интеллектуальной книги, Русское феноменологическое общество, 1997. – 144 с.
4. Иняшкин С. Г. Научно-социальная фантастика А. Азимова // Вестник Пятигорского государственного лингвистического университета / С. Г. Иняшкин. – Пятигорск, 2012. – С. 77-80.
5. Fairclough N. Analysing Discourse: Text Analysis for Social Research / N. Fairclough. – London: Routledge, 2003. – 271 p.
6. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики // Енциклопедичний словник для фахівців з теоретичних гуманітарних дисциплін та гуманітарної інформатики / І. Б. Штерн. – К. : АртЕк, 1998. – 336 с.
7. Виродова Т. П. Науково-фантастичний дискурс А. Азімова: автореферат дис. канд. фіол. наук / Т. П. Виродова. – Дніпропетровськ, 2003. – 22 с.

Ковтун Е. В. Воспроизведение научно-фантастического дискурса А. Азимова в украинском переводе

Аннотация. Статья посвящена определению особенностей воспроизведения научно-фантастического дискурса А. Азимова в украинском переводе. Определено, что в научно-фантастическом дискурсе А. Азимова используются термины, авторские неологизмы, разнообразные стилистические средства (ономатопея, параллелизм, апосиопеза, градация, антитеза и т. д.). При их воспроизведении на украинском языке применяются соответствующие стилистические фигуры, используется комплекс переводческих трансформаций (транскодирование, компрессия, конкретизация, калькирование, описательный перевод, контекстуальная замена, синтаксическая компрессия, синтаксическая декомпрессия, синтаксическое уподобление).

Ключевые слова: воспроизведение, перевод, научно-фантастический дискурс, стилистические фигуры, переводческие трансформации.

Kovtun O. Rendering of A. Azimov's scientific fiction discourse in the Ukrainian translation

Summary. The article sets out to investigate the features of rendering A. Asimov's science fiction discourse in the Ukrainian translation. It was determined that A. Azimov's science-fiction discourse is characterized by the wide use of scientific terms, author's neologisms, various stylistic means, in particular parallelism, onomatopoeia, aposiopesis, gradation, antithesis, etc. In order to adequately render these means into Ukrainian the relevant stylistic figures, as well as a complex of translational transformations (transcoding, compression, specification, tracing, descriptive translation, contextual substitution, syntactic compression, decompression syntactic, syntactic assimilation) are used.

Key words: rendering, translation, scifi discourse, stylistic figures, translation transformation.